

Tilburg, 13 september 2021

Aan: Provincie Noord-Brabant
t.a.v. College van Gedeputeerde Staten
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Kenmerk: NL 03.00-1968-nb
Betreft: zienswijze NRD Beleidskader Natuur 2030

Geacht College,

Hierbij maakt de Brabantse Milieufederatie, mede namens Vereniging Natuurmonumenten en Brabants Landschap gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau beleidskader Natuur 2030, die tot en met 13 september 2021 ter inzage ligt.

Algemeen

Vooropgesteld zijn wij verheugd te constateren dat uw inzet voor de komende planperiode gericht is op een brede koers. U geeft aan dat uw ambitie voor 2030 is gericht op het ombuigen van de afname van de biodiversiteit naar een positieve trend, het gerealiseerd zijn van het Natuurnetwerk Brabant en dat de natuur in Brabant dan klimaatadaptief is. Dat is ook nodig en er dienen nog grote stappen te worden gezet, getuige verschillende rapporten, waaronder het laatste IPCC- rapport¹ en uw eigen rapport 'Toestand van de natuur in Brabant'², die recentelijk zijn verschenen. In deze rapporten wordt kort gezegd geconcludeerd dat de klimaatverandering rampzalige gevolgen heeft en dat de Brabantse natuur nog steeds verslechtert. Het is echter nog niet te laat om daar verandering in te brengen, maar dan zal er wel fors op verandering ingestoken moeten worden. Gelet op de aangekondigde bezuinigingen maken wij ons echter grote zorgen over de daadwerkelijke realisatie van uw doelen in 2027/2030 en zijn wij erg benieuwd hoe de provincie de noodzakelijke extra stappen met minder geld wil gaan maken.

Overigens was uw ambitie in de vorige planperiode voor wat betreft biodiversiteit ook gericht op het ombuigen van een negatieve trend. Gelet op de diverse hierboven reeds aangehaalde onderzoeken is deze ambitie met de inzet van de huidige maatregelen en middelen niet gehaald. Wij zijn dan ook benieuwd hoe u deze mooie ambitie de komende periode ook daadwerkelijk wenst te behalen. Bij de verdere uitwerking zou met name het instrumentarium centraal moeten komen te staan, zodat de ambities ook daadwerkelijk vóór 2030 gerealiseerd zijn.

---

¹ https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WGI_Full_Report.pdf

² <https://www.brabant.nl/actueel/nieuws/natuur-en-landschap/2021/rapportage-de-toestand-van-de-natuur>

Onvoldoende middelen voor natuur

Zoals bekend heeft uw College voor de komende tijd fors minder geld beschikbaar gesteld voor het thema Natuur. Daar staat tegenover uw grote en brede ambitie op dit vlak. Wij willen onze zorgen uiten over de beschikbare middelen in verhouding tot uw ambitie. Hoe gaat de provincie haar ambities verwezenlijken als er minder middelen beschikbaar zijn? Temeer daar uw ambitie ten aanzien van biodiversiteit met het destijds beschikbare budget ook niet gerealiseerd is. De ambitie voor wat betreft biodiversiteitsherstel voor 2030 vormt nu zelfs één van de basisopgaven in de Omgevingsvisie. 'Om de biodiversiteit te verbeteren is langjarige voortzetting en intensivering van het natuurbeleid noodzakelijk', zo staat te lezen op pagina 10 van de NRD. Gelet op de ernst van de biodiversiteitscrisis en de wettelijke verantwoordelijkheden van de provincie kan er van bezuinigen op het beperkte budget voor Natuur wat ons betreft dan ook geen sprake zijn.

Concretere doelstelling 2030

Wij constateren dat de doelstellingen zoals nu zijn omschreven in de NRD voor 2030, onvoldoende zijn. Uit de doelstellingen blijkt niet of althans onvoldoende dat de Natura 2000-gebieden en soorten in 2030 in een gunstige staat van instandhouding moeten verkeren. Wij verzoeken u de doelstellingen in de NRD op dit punt nader te aan te vullen.

Integrale benadering noodzakelijk

Om de doelstellingen en ambities uit het beleidskader te bereiken, is het belangrijk te constateren dat de realisatie niet alleen vanuit het beleidskader Natuur te behalen is. Deze conclusie volgde ook uit de rapportage tussentijdse evaluatie BrUG³. Wij zijn van mening dat hier een belangrijke rol voor de provincie is weggelegd. Vooral het thema Ruimtelijke Ontwikkeling kan hier een grote rol spelen bij de bescherming van landschappen en kwetsbare natuur.

Natuur is meer dan de wettelijk beschermde natuur

Er is nog heel veel inspanning vereist om het herstel van de biodiversiteit te behalen. Herstelmaatregelen werken op kleine schaal en worden deels teniet gedaan door andere vraagstukken, onder meer op het gebied van water, verdroging, stikstof en de ontwikkeling van de landbouw. Ook werken herstelmaatregelen niet ten volle en volledig door zolang het NNB nog niet volledig gerealiseerd is. Om de belasting van vermessing, verzuring en verdroging terug te dringen, is daarnaast nog meer nodig en zullen maatregelen buiten het natuurbeleid en buiten de natuurgebieden moeten worden genomen. In het NRD staat vermeld dat de zones rondom Natura 2000-gebieden in 2030 'op orde' moeten zijn, maar het is niet duidelijk waaraan dan moet worden voldaan. Wij verzoeken u om hiertoe een nadere definitie op te nemen.

Verweving waar het kan, scheiding waar het moet

De provincie zoekt samenwerking met onder andere vrijwilligers, burgerinitiatieven, gemeenten en ondernemers, om initiatieven voor natuurrealisatie te ondersteunen. Daarbij roepen wij de provincie op om het principe '*verweving waar het kan, scheiding waar het moet*', te hanteren, vanuit het belang van natuur. Sommige initiatieven zijn namelijk moeilijk te verenigen met realisatie, herstel of beheer van (kwetsbare) natuur, zoals bijvoorbeeld

³ <https://www.kplusv.nl/wp-content/uploads/2017/09/1017045-009-Samenvatting-Tussentijdse-Evaluatie-BrUG.pdf>

grootschalige opwek van zon of wind en woningbouw in het NNB en/of beekdalen. Graag helpen we de provincie om kaders te bepalen voor verweving en scheiding.

Landschap is onderbelicht

Het onderdeel landschap is naar onze mening onderbelicht in de NRD. Een ambitieuze doelstelling voor 2030 met bijpassend instrumentarium ontbreekt nog. Concreet valt bijvoorbeeld te denken aan 1.000 kilometer aan te leggen landschapselement/groenblauwe dooradering. Er is een Deltaplan voor landschap nodig. Ook ontbreekt de ambitie om provinciale landschappen te beschermen (ongerepte natuurpanorama's en cultuurhistorische landschappen).

H5 Beleidskader

In hoofdstuk 5.1 onder EU-beleidskader ontbreken ten onrechte de biodiversiteitsstrategie en de Green Deal. Beide kaders worden op pagina 18 wel genoemd, maar ontbreken in het overzicht van paragraaf 5.1. In paragraaf 5.3 inzake het provinciale beleidskader ontbreekt het biodiversiteitsbeleid. Wij verzoeken u deze ontbrekende onderdelen alsnog op te nemen.

Wij zijn uiteraard graag bereid om mee te denken over de verdere invulling van het beleidskader Natuur.

Met duurzame groet, mede namens de Vereniging Natuurmomenten en Brabants Landschap,

<<handtekening>>

Femke Dingemans,
directeur Brabantse Milieufederatie